

ÎNCHEIERE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Administrația Națională a Penitenciarelor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Marina Gorneț împotriva Administrației Naționale a Penitenciarelor, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegalității stopării achitării indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, obligarea achitării indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Marina Gorneț, s-a admis apelul declarat de către Administrația Națională a Penitenciarilor, s-a modificat hotărârea din 14 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

constată:

La 20 octombrie 2017 Marina Gorneț a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare (actualmente Administrația Națională a Penitenciarelor), intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale (în continuare CNAS) cu privire la recunoașterea ilegalității stopării achitării indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, obligarea achitării indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului începând cu 01 iunie 2017 până la vârsta de 3 ani, încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 5 000 lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că soțul ei Dmitri Gorneț este angajat al Departamentului Instituții Penitenciare (actualmente Administrația Națională a Penitenciarelor) în cadrul Penitenciarului nr.8 din Bender.

Marina Gorneț a menționat că nu a fost angajată în câmpul muncii, aflându-se la întreținerea soțului Dmitri Gorneț. În anul 2016 în familia lor s-a născut fiica XXXXX. Astfel, s-a adresat la Departamentul Instituții Penitenciare (actualmente Administrația Națională a Penitenciarelor) cu cerere la care au fost anexate actele necesare pentru a beneficia de indemnizația pentru îngrijirea copilului. Cererea a

fost acceptată, fiindu-i acordată o indemnizație de îngrijirea copilului în mărime de 30% din salariul soțului, însă ulterior achitarea acestei indemnizației a fost stopată. A primit indemnizația pentru îngrijirea copilului începând cu 16 aprilie 2016 până la 01 iunie 2017.

Reclamanta a relatat că după încetarea achitării indemnizației pentru îngrijirea copilului s-a adresat cu cerere în adresa CNAS, care i-a refuzat în achitarea acestei indemnizații, motivându-și refuzul prin faptul că angajatorul soțului nu a executat transferuri în fondul social a cotizațiilor de asigurare, prin urmare nici ea și nici soțul ei nu pot să primească această indemnizație.

Urmare răspunsului dat de CNAS, s-a adresat cu cerere prealabilă către Departamentul Instituției Penitenciare (actualmente Administrația Națională a Penitenciarelor), solicitând achitarea indemnizației prevăzute de lege. Prin răspunsul din 12 octombrie 2017 i s-a refuzat în achitarea indemnizației, menționându-se că ea a avut dreptul la achitarea indemnizației pentru concediul de maternitate, însă nu are dreptul la indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani.

Reclamanta a considerat răspunsul ilegal și l-a contestat în instanța de judecată.

Prin hotărârea din 14 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Marina Gorneț. S-a recunoscut ilegală stoparea de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare a achitării indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, s-a obligat Departamentul Instituțiilor Penitenciare s-a achite Marinei Gorneț indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului XXXXX începând cu 01 iunie 2017 și până la împlinirea copilului a vârstei de 3 ani, s-a încasat din contul Departamentului Instituțiilor Penitenciare în beneficiul Marinei Gorneț cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000 lei, în rest acțiunea s-a respins. (f.d.40, 46-49)

Pentru a hotărî astfel instanța de fond a reținut că conform art.124, alin. (1) și (2) Codul Muncii femeilor salariate și ucenicilor, precum și soțiilor aflate la întreținerea salariaților, li se acordă un concediu de maternitate ce include concediul prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice [...] și concediul postnatal cu o durată de 56 de zile calendaristice (în cazul nașterilor complicate sau nașterii a doi sau mai mulți copii – 70 de zile calendaristice), plătinându-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul prevăzut la art.123 alin.(2), în baza unei cereri scrise, persoanelor asigurate indicate la alin.(1), după expirarea concediului de maternitate, li se acordă un concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, cu achitarea indemnizației din bugetul asigurărilor sociale de stat. În conformitate cu norma indicată, Marina Gorneț are dreptul de beneficia în condițiile legii de indemnizația pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, ori, ultima se află la întreținerea soțului Dmitri Gorneț care este angajat în cadrul Penitenciarului nr.8 Bender al Departamentului Instituțiilor Penitenciare.

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel atât de reclamanta Marina Gorneț, cât și de pârta Administrația Națională a Penitenciarilor.

Prin încheierea protocolară din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a substituit Departamentul Instituțiilor Penitenciare cu succesorul în drepturi Administrația Națională a Penitenciarilor. (f.d.69)

Prin decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Marina Gorneț, s-a admis apelul declarat de către Administrația

Națională a Penitenciarelor, s-a modificat hotărârea din 14 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în partea în care Administrația Națională a Penitenciarilor a fost obligată să achite în beneficiul Marinei Gorneț indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului XXXXX. S-a încasat din contul Administrației Naționale a Penitenciarilor în beneficiul Marinei Gorneț indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului XXXXX, începând 01 iunie 2017 până la 29 martie 2018, în rest pretențiile cu privire la obligarea achitării în folosul Marinei Gorneț a indemnizației pentru îngrijirea copilului până la atingerea vârstei de 3 ani s-au respins. În rest hotărârea din 14 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central s-a menținut. (f.d. 93-94, 95-110)

Instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a concluzionat faptul că Administrația Națională a Penitenciarelor este obligată să achite Marinei Gorneț indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului începând cu 01 iunie 2017. Însă judecând prezenta cauză în ordin de apel s-a constatat că situația faptică la caz s-a modificat și anume prin ordinul DIP Penitenciarul nr. 8- Bender, nr. 33ef din 29 martie 2018, soțului Marinei Gorneț locotenentului major de justiție, specialist al secției securitate a Penitenciarului nr. 8-Bender al DIP Dmitri Gorneț i-a fost acordat concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului conform pct. 81 lit. b) al Regulamentului cu privire la satisfacerea serviciului de către colaboratorii sistemului penitenciar nr. 950 din 14 octombrie 1997 începând cu 29 martie 2018 până la 16 aprilie 2019. Conform prevederilor art. 18 alin.(2) al Legii nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale de indemnizație lunară pentru creșterea copilului beneficiază, la cerere, opțional: unul dintre părinți, bunelul, bunica, o altă rudă care se ocupă nemijlocit de îngrijirea copilului, precum și tutorele, dacă sunt persoane asigurate și îndeplinesc condițiile de realizare a stagiului de cotizare prevăzute la art.6 alin.(1), (2) sau (3). Astfel, odată ce s-a constatat că Dmitri Gorneț din data de 29 martie 2018 beneficiază deja de dreptul de a primi indemnizația lunară de îngrijirea copilului, duce la încetarea existenței acestui drept și în favoarea Marinei Gorneț.

La 11 februarie 2019 Administrația Națională a Penitenciarelor a declarat recurs împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei în partea ce ține obligarea Administrației Naționale a Penitenciarelor să achite indemnizația de îngrijire a copilului în favoarea Marinei Gorneț, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de către Marina Gorneț. (f.d.114-116)

În motivarea cererii de recurs recurenta a invocat, că instanțele de judecată au interpretat în mod greșit legea și în acest sens au aplicat eronat normele de drept material, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea litigiului, iar cele considerate constatate de instanțe nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, probele prezentate au fost apreciate arbitrar, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 06 noiembrie 2018, publicată pe site-ul Curții de Apel Chișinău la 08 decembrie

2018, expediată prin intermediul oficiului poștal părților la 10 decembrie 2018 (f.d.111). Recurenta a indicat că a recepționat decizia motivată la 11 decembrie 2018. Astfel, recursul declarat de către Administrația Națională a Penitenciarelor la 11 februarie 2019, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Administrația Națională a Penitenciarelor este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că Administrația Națională a Penitenciarelor a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) al Codului de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) al Codului de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Administrația Națională a Penitenciarelor asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanțele de judecată, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Administrația Națională a Penitenciarelor, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate instanța de recurs ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Administrația Națională a Penitenciarelor, inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) ale Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Administrația Națională a Penitenciarelor, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas